

بسم الله الرحمن الرحيم

روژه او قیام

(ژباړه)

له ابوهريره رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«رُبَّ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ، وَرُبَّ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ» (ابن ماجه)

ژباړه: ځينو روژه نيوونکو ته له لوړې پرته بل څه نه رسېږي او ځينو قیام کوونکو ته له بې خوبۍ پرته بل څه نه

رسېږي.

دغه حدیث شریف او نور احادیث مور د خپل دین چارو او هغې تگلارې ته هدایت کوي، چې په واسطه یې باید خپل عبادتونه ترسره کړو. پر همدې اساس رسول الله صلی الله علیه وسلم په دې مبارکه میاشت کې د ځينو خلکو له وضعیت څخه مور خبروي. په دې میاشت کې ځینې مسلمانان شته دي چې له خوراک، څښاک او د ژوند له خوندونو څخه ځان ساتي، مگر د دوی دغه عملونه د گوتې د یوه بند په اندازه هم هغوی الله تعالی ته نه نږدې کوي او هېڅ عمل یې د خدای په دربار کې نه قبلېږي. د دوی دغه عمل او ستړیا هسې بې ځایه دي او هېڅ ارزښت نه لري. له همدې امله یوازې ستړیا او سختي ور رسېږي؛ حتی امکان لري په دوی کې ځینې کسان د ورځې پرمهال له روژې وروسته ټوله شپه قیام وکړي، په لمانځه او عبادت سره یې تېره کړي؛ مگر له خپل لمانځه او قیام څخه کومه گټه ورته نه رسېږي، پرته له بې خوبۍ او ستړیا څخه.

اوس په ذهن کې دا پوښتنه را پیدا کېږي، چې داسې یو څه، څنگه امکان لري؟ ځواب دا دی: د قرآنکریم ایتونو او احادیثو واضح کړې، چې دا موضوع څنگه امکان لري او په هغې کې هېڅ شک او شبهه نشته ده؛ داسې چې دغه روژه نیوونکی چې د شپې لخوا قیام کوي، مگر په گناه کې اخته وي او روژه یې د الله تعالی له حرامو څخه نشي ژغورلی. پر همدې اساس پخپل عمل کې ریا او فساد کوي، چې په هغو سره یې روژه له منځه ځي. همدارنگه داسې منافقین هم شته دي چې خوراک او څښاک نه کوي، ترڅو خلک د هغوی په اړه ووايي، چې فلاني روژه نیولې او له خدای څخه وېرېږي. همدارنگه د شپې لخوا له مسلمانانو سره قیام کوي، ترڅو په اړه یې وویل شي، چې د الله لپاره شپه په وینښه تېروي؛ مگر الله سبحانه وتعالی په هغه څه خبر دی، چې د دوی په زړونو کې دي او یا یې په ښکاره ترسره کوي. الله تعالی دا چاره دوی ته پرېږدي، ترڅو هغه څه ترلاسه کړي چې

د هغو لپاره اعمال ترسره کوي. پر همدې اساس د هغوی په اړه به خلک وايي، چې دوی روژه نيسي او شپه په وینه تېروي؛ په پایله کې دوی خپل هغه هدف ته رسېږي، چې د هغه لپاره خوراک او څښاک نه کاوه او د شپې لخوا یې قیام کړی و؛ مگر له الله تعالی سره ثواب نه لري، په داسې حال کې چې هېڅ شی له الله تعالی سره نه ضایع کېږي!

اوس باید هغو کسانو ته اشاره وکړو، چې د کال په ټولو میاشتو کې د الله پر بنده گانو ظلم کوي، مگر د رمضان په را رسېدو سره له ظلم څخه لاس اخلې، لمونځ کوي او روژه نيسي، ترڅو په اړه یې وویل شي چې فلانی نېک عمله او روژه نیوونکی او قیام کوونکی چارواکی دی؛ مگر الله تعالی به د دوی دغه عملونه برېښې کړي، حتی که یو څه وخت داوم وکړي، هغه مهال به نه دنیوي بدله ترلاسه کړي او نه اخروي ثواب.

له الله تعالی څخه غواړو چې مور د هغه په عبادت کې له منافقینو څخه ونه شمېرل شو! همدا شان له هغه څخه غواړو چې مور ته هغه منافقین ونښيي، چې له خپلو عباداتو څخه یوازې د خپل ظلم او بې عدالتۍ د پټولو په توگه کار اخلې! دا کار الله تعالی ته اسانه دی.

لیکوال: دکتړ ماهر صالح

ژباړن: سهیب منصور